

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

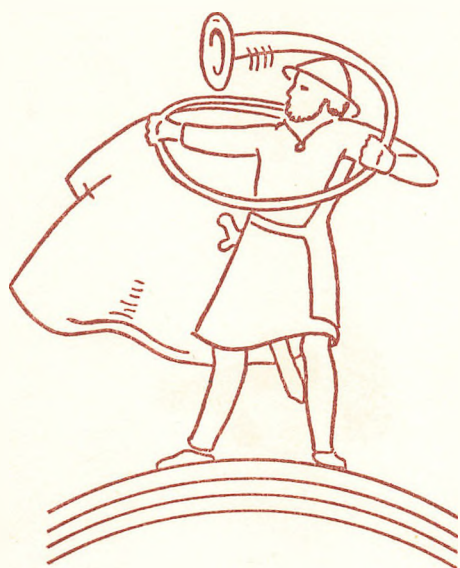
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

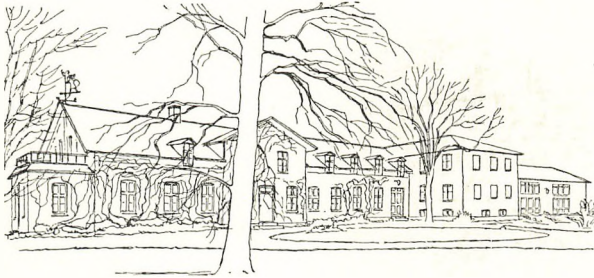
Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

NØRRE ØRSLEV UNGDOMSSKOLE
1964

Statens pædagogiske Studiesamling
København

NØRRE ØRSLEV UNGDOMSSKOLE

Årsskrift 1964

UDGIVET AF ELEVFORENINGEN

Statens pædagogiske Studiesamling
København

Derfor kan vort øje glædes
ved et billeds farvepragt;
ti det lys, hvori det klædes,
er naturens egen dragt;

og den sten, hvis skønhed strålte,
formet af en mesters hånd,
den blev skøn, fordi han målte
med vor skabers målebånd.

Derfor rørtes vi og vaktes
ved en digters favre ord;
ti de druer, som os rakttes,
var fra livets rige bord:

derfor vugged os i drømme
tonedybets havfrusang,
ti af hjertets kildestrømme
svulmed jo dets bølgegang.

Alt, som ejer livets lue:
rosens blus og havets blå,
skovens hvalv og brynets bue,
læbens fine folder små,

tankens hemmeligste susen,
elskovsblikkets tavse sprog,
lærkens sang og bækkens brusen, —
alt er kunstens lærebog.

Chr. Richardt

Hvad er denne brydningstime?

Modernisme! — det er navnet på den nye retning eller stil inden for kunstens forskellige grene. Ordet bruges især, når der er tale om billed- og digtekunst, men det kan med god grund også anvendes på andre områder, hvor menneskelige ytringsformer er inde i en ny-skabelse f. eks. i musikken.

Foreløbig opfattes modernismen af mange mennesker som *det uforståelige* og det er ikke alene jævne, ulærde folk, der med hovedrysten betragter det ny som vildfarelser eller som en afsporing.

Men dette nye har selvfølgelig også sine tilhængere uden for den skabende kreds. Endnu findes de vel især blandt intellektuelle. Og de trænger på, chokerer ofte med overrumplinger.

At vi står i et tidehverv, er åbenbart for enhver. Så meget lægger vi vel alle syn og høreelse til kunstens moderne udtryksformer, at vi tydeligt fornemmer brydningen, men lad os her antyde den ved nogle få eksempler. Læs engang følgende vers fra en gammel salme af Wexels:

Afvæbnet nu og ødelagt
for evig er al helveds magt;
ti han, som var af døden fangen,
er med triumf af graven gangen.
O salig påske-morgenstund
med guld i mund!

Og læs i modsætning hertil et vers, skrevet af en moderne digter, hvis navn er Jess Ørnsbo. Han kalder digtet *Sæbe* med den forklarende undertitel en salme.

Treblinka Majdanek Oswiecim
et kors med seks millioner nagler
en skrigende godsvogn
palmegrene og udslagne løbere
langsomt tømmer Kristus sine lommer
for sejl garn kartofler og søm.

Forskellen er tydelig. Men så stor er forskellen mellem meget gammelt og det helt nye på digtningens område.

Ser vi på billedkunsten, er forskellen lige så stor. I bøger og på vægge har alle set billeder af den gamle skole, der stort set strækker sig fra oldtidens dage til vor tid. Vi kan tænke på hulemalerier, billeder af store middelalderlige mestre, og vi kan tænke på billeder, der bærer danske navne som Eckersberg, Lundby, Syberg eller mange andre. De har givet os billeder, der har talt til og beriget menneskers sind fra slægt til slægt.

Men vi kender også alle noget til den moderne billedkunst. Undertiden kan et billede se ud, som der blot tilfældigt var klasket en række farver over lærredet. Men der kan også være kendte enkeltheder som trekanter, en halvmåne, et tandhjul eller andet. Helheden kan det være vanskeligt at blive engageret i.

Går vi til tonernes verden, er der også et stort spring fra Mozarts symfonier og Lumbyes Drømmebilleder til den mest udprægede jazz, tolvtone- og maskinmusik.

Der kunne nævnes flere eksempler på forskellen mellem ældre og nyeste kunst, men det behøves ikke. Forskellen er kendelig nok og tidehverved let at få øje på.

Og nu er der med de anførte eksempler ikke sagt noget rosende eller nedsættende om den ene eller den anden tids kunst. Her skal foreløbig ikke fældes dom, men derimod stilles det spørgsmål, om der i alt det nye er tegn på, at det kan føre frem til en ny æra, til berigelse af menneskesindet og derved bære gode frugter. Det er dog her som andet steds, at værdien må kendes på frugterne.

I bedømmelsen af dette må historien kunne tages med på råd og måske ligefrem være en slags vejleder.

Der har jo været tidehverv før. Hvis vi ser på, hvordan de har artet sig, kan der måske heri ligge et fingerpeg, når mennesket prøver at finde lys over vejen.

Et af fortidens store tidehverv hedder renæssancen. Ordet betyder genfødsel. Dette nybrud kæmpede sig frem i det fjortende og femtende århundrede. Det var et opgør med meget, der i middelalderen var stivnet i former, udvendighed og tyranni. Renæssancen ville befri mennesket for middelalderens lænker, give det nyt livsindhold gennem en nyskabelse af kunsten i alle dens former. Og det skete. Ved denne brydning banedes vej for en opblomstring inden for arkitektur og kunst, så der fulgte et åndeligt forår over det meste af Europa. Det var et forår, der satte rige frugter gennem det ene store genis skabevne efter det andet.

Men når dette kunne ske, så var det blandt andet, fordi »oprørerne« vendte sig til fortidige slægters gamle værdier og drak næring deraf. De bevarede rodforbindelsen bagud og kunne netop skabe noget nyt

frugtbringende, fordi de øste af gamle kilder. Bevægelsen var, som navnet siger, en genfødelse.

Et andet tidehverv udgør reformationen. Det var jo især et nybrud inden for den kristne kirke med Morten Luther som bannerfører. Men virkningerne af dette nybrud bredte sig også til andre sider af menneskelivet. Og her ser vi ligeledes, at nybruddet vældede frem, fordi livet var kommet på afveje, idet pavekirken var stivnet i megen uønsket ydre rigdom og magtbegær. Der trængtes til en fornyelse, og den kom og satte gode frugter. Det kunne ske, fordi reformationens bannerfører greb tilbage og hentede de gamle værdier frem, pudse dem rene for rust og støv og fik dem til at lyse i deres oprindelige glans.

Trods list og vold, trods band og bål
gik ordet vidt om lande,
det talte folkets tungemål
alt op til nørre-strande —

(Grundtvig)

Som en tredje historisk nybrudstid kan peges på det, der skete i dansk åndsliv med romantikkens blomstring i begyndelsen af det 19. århundrede. Førstemanden var Adam Oehlenschläger, og det samme gælder ham som førerne under renæssancen og reformationen, at han vendte blikket tilbage over slægtens levnedsløb og viste os fortidens mænd og bedrifter i nyt lys. Det samme gjorde Ingemann:

Stig op af graven, du slægt, som døde,
forkynd dit fald og afmal din brøde!
advar os fra udslettelsens dom
og vis os, hvorfra din frelse kom!

Dermed er peget på tre store tidehverv, der nu står afklaret i historiens lys. Det kan ses, hvorfor de kom, og hvorfra banebryderne fik den indre kraft, hvormed de virkelig evnede at skabe noget nyt, der satte gode frugter. Det skete på gammel grund. Det var i rodforbindelsen til det fortidige, synet af gamle, lutrede værdier, der var kilderne, hvoraf de øste.

Og så vender vi os til det nye tidehverv, der går over verden i disse år, og hvis udtryk vi især finder i kunsten.

Og vi møder med spørgsmålet: kan vi af dette nye vente en virkelig fornyelse, der kan berige vort menneske- og folkeliv? Er det muligt at finde tegn på, at der ud af den nuværende gæring kan følge en afklaring, noget i retning af et åndeligt forår, der kan give livet varme og styrke?

Eller er modernismen bare som en krusning på slægternes uendelige livsstrøm?

Her skal ikke fældes dom, det vil fremtiden gøre. Men der synes at være grund til en skeptisk ængstelse.

En af de tungest vejende grunde er den respektløshed, hvormed en del af den nye tids bannerførere vender sig mod tidligere tiders idealer og åndelige eje. Man anerkender ikke, at der i fortidige slægters liv og skaberevne er værdier, som det er værd at bygge videre på. Og det vil jo sige, at man afskærer sin rodforbindelse bagud med fortiden.

Klarest er dette vel kommet til udtryk hos Ole Sarvig, en af den nye tids digtere, der i en artikel om modernismen drager denne konklusion: »Vi er landet på en fremmed klode. Vi er arveløse. Vi er sået som frø af en ukendt art«.

Hvis det anerkendes som modernismens udgangspunkt og grundliggende erkendelse, så er det tid at råbe vagt i gevær for alle, der vedkender at have modtaget en rig arv gennem tidligere slægters liv og virke. At vi ikke skal lade os vildføre.

Den brydning, der går så radikalt til værks, at den afskærer rodforbindelsen med fortidens liv, ejer ikke frø til et åndeligt forårs vækster. En dag vil det da ses, at høsten er visne blomster og beske frugter.

Johs. V. Jensen har sagt, at kun den, i hvem fortiden er stuvet op, har fragt at sejle med ind i fremtiden. Det er et gammelt visdomsord, udtrykt af en nyere tids digter.

Vi er lænket til denne klode (selv om vi kan flyve til månen eller endog til Mars). Vi har arv og gæld fra fortiden at vedgå, og vi kan ikke slippe disse ting uden at tage skade på vor sjæl.

Brydning og tidehverv udfolder sig til alle tider mere eller mindre. Det er naturligt. Lad os bare lytte til nye toner og prøve nye veje, men vi må være klar over, at ingen uden dom og straf kan overhugge sin rodforbindelse eller båndene bagud. Der er også i det forbigangne værdier, som ingen uden ubodelig skade kan kaste i brokkassen. Disse værdier skal stadig prøves og vurderes på ny, men kun hvor man vil bygge videre på én gennem tusind år erkendt livsvisdom og dyrekøbt erfaring eller arv, kan mennesket have håb om, at livet skal »bære evig frugt«, som digteren af den gamle skole siger det.

A. Th. Geertsen.

Vi sender mange hilsener og gode ønsker for jul og nytår til alle kendinge.

Rigmor og A. Th. Geertsen.

Lidt navnehistorie fra nyere tid

Navne har altid interesseret folk. De har nemlig betydet noget. I de gamle tider her i Norden var det gudenavne og endelser eller forstavelser som -hild, -ger og -sig, der særlig yndedes som navnebestanddele. »Hild« betød kamp, »ger« betød spyd og »sig« betød sejr, og kamp og sejr var nordboernes løsen. Da kristendommen kom til Norden, bragte den nye navne med sig, som fortrængte de gamle. Nu blev det apostle og helgener, der sammen med selve Kristusnavnet (eller kristennavnet) gav stof til navngivning. Den nye skik trængte langsomt igennem. Langt op i 1800-tallet tog man bibelen til hjælp for at finde et navn, der kunne være godt at bære og forbilledligt at leve op til. Mere personligt — og til tider vel også sammenknyttet med arveforhåbninger — var det forbilledlige helt fra gammel tid grundlag for slægtsopkaldelser. Det blev skik og brug at opkalde de gamle, især bedsteforældrene; derfor holdt man sig efterhånden til de samme navne, og, i hvert fald blandt bønder og almuesfolk, kom alle børn til at hedde Jens og Peder og Ane og Marie, eller begge dele; dobbeltnavne blev en meget almindelig skik. De gamle nordiske navne med deres betydninger var gået i glemmebogen og hvilede der.

Men med romantikkens genoplivelse af det gamle Norden fik navngivningen også en ny inspiration. Det skete i løbet af 1800-tallet.

Helt tydelig viste den nye navneskik sig først og fremmest i de grundtvigske kredse, hvor højskolen talte sit nordiske sprog, og hvor navne som Uffe, Håkon, Tormod og Asger, Sune, Sigrid og Ingeborg blev et vidnesbyrd om forældrenes oplevelser på en højskole, der havde præget dem stærkt og lært dem at lytte til sagn og sange og sagaens røst. I tiden efter 1870 kan man temmelig sikkert på navnene dømme om familien hører hjemme i den grundtvigske kreds, eller om den har sit hjemsted i Indre Mission. Om dette har jeg gjort nogle personlige iagttagelser, som jeg gerne vil fortælle lidt om.

Min far stammede fra Emborg. Hans hjem lå ude på Vestermarken imellem Mossø og Gudenå. Min farfar hed Mikkel Jensen, og min farmor, der var en betydelig personlighed, hed Johanne Kirstine Rasmussen. Deres fire børn blev født i årene mellem 1858—1868.

De fik navnene Jens, Marie, Rebekka og Rasmus. Det var gode navne fra bøgernes bog, i hvert fald de tre første, og det var opkaldelse efter skik og brug, begyndende med min oldefars navn; min far, som var den yngste, var opkaldt efter en morbror, som bedstemor holdt særlig meget af. Disse fire børn fra Emborg kom allesammen på højskole i firserne og halvfemserne, og de blev alle fire gift. Den ældste med en fynbo af et meget mildt sind; døtrene med mænd, der ikke herskede over dem; den yngste med en munter pige fra Sjælland, der havde en lige så stærk vilje som ham og lige så rige oplevelser i det grundtvigske liv.

Ældstesønnen Jens fik en gård i Emborg. Bedstemoderen Johanne boede i gården og øvede sikkert en betydelig indflydelse, også ved valg af børnenes navne. De kom til at hedde: Johannes (opkaldelse efter farmoderen), Simon (bibelsk), Elisabeth (bibelsk). Det falder mig ind, at disse navne kunne være opkaldelse efter moderens fynske slægt, men tanken er aldrig faldet mig ind før, den ligger ligesom udenfor slægtens præg, — den sidste kom til at hedde Mikkel Jensen Mikkelsen (opkaldelse efter den for mange år siden afdøde farfar. Om min blide og sagtmodige faster Ane, der også havde været på grundtvigsk højskole, og såvel som farbror Jens var præget deraf og trofast derimod, har haft andre ønsker ved jeg ikke. De er i så fald ikke kommet i betragtning. Derimod husker jeg meget tydeligt min egen mors flammende indignation over den forbrydelse det var at give et barn et så forfærdeligt navn som Mikkel Jensen. Nu synes det mig ikke så forfærdeligt mere, men da jeg var barn, syntes jeg navnet var lumsk og stikkende ligesom en ræv — som jeg aldrig havde set og ingen mening havde om. Men jeg havde min mors mening, og det var nok. Jeg tror ikke, det faldt mor ind, at navnet kunne stamme ned fra ærkeenglen Mikael, men hvis det havde gjort det, tror jeg heller ikke, det havde hjulpet hende til at forsones sig med dets klang. Det var og blev hende meget imod, ganske særligt — når jeg nu tænker på det — fordi det var givet drengen som en arv, han ikke kunne værges sig imod, og som hans mor heller ikke havde kunnet værges ham imod. Mor havde en meget stærk oprørstrang imod disse navne som *skulle* arves, og — ubevidst tror jeg — imod min far, som inderst inde, trods Vallekildeårene, alligevel ikke var grundtvigsk nok. Han kunne såvist ikke gøre for, at drengen skulle hedde Mikkel (jeg tror også han forsøgte at forhindre det), men han syntes måske om navnet alligevel i udpræget sønlig ærbødighed og som gammel sæd og kristelig skik. Mor var en fremmed i skikken og fmailien, og hun syntes faster Ane havde været for blidelig, da hun overlod barnet til sit fædrene navn. To gange Mikkel. Det var for meget. Vi var allesammen

glade, fordi vi ikke hed det. Nu klinger navnet faktisk godt i mine efterhånden mere rodvendte øren.

Datteren Marie var meget smuk og en åndelig meget modtagelig natur. Jeg tror også en lys og stærk natur. Hun kom på højskole og hørte sagnene og folkeviserne. Siden blev hun gift med en ung mand fra Gammel Rye. Far fortalte ofte, hvordan livspoesien første gang var blevet levende for ham, da han som stor dreng en sommeraften så sin søster og hendes trolovede vandre ind over lyngbakkerne langs Gudenå. Vi kunne aldrig rigtig forstå det, for faster Marie var høj og slank, og farbror Laust var lille og rundbuget og ikke nogen udpræget romantisk natur. Hans mor hed Frederikke, men blev kaldt Rikke. Hun boede hos dem og var rund og blid. I den familie talte de om strænge bejste (mormoderen) og go'e bejste (farmoderen), og jeg tror ikke, at Rikke med sin gode vilje lagde nogen slags arveligt pres på nogen. Men sæd og skik gjorde det. Og det kunne hun ikke ændre ved. Der var otte børn. De kom til at hedde Søren (farfar), Frederikke (farmor), Johanne (mormor), Hagbard, Sigurd, Agnete, Johannes (det var måske i stedet for morfaderens Mikkel) og Ejnar. Da den ældste datter skulle døbes, ville faster Marie have haft, at hun skulle hedde Rigmor, hun syntes godt, det kunne gå an som en opkaldelse, da alle mennesker jo kaldte farmoderen Rikke, men den blide, sagtmodige og stilfærdige farmor blev så oprevet derover, at sagen faldt. Siden fulgte faster Marie slægtens skik. Der var børn nok endda til et nordisk navn, som hun huskede dem fra Hagbard og Signe, fra Sigurd Fofnersbanes saga, fra Agnete i folkevisen og fra Ejnar i den norske kongekrone. Måske havde faster Marie selv læst disse ting, måske havde hun hørt om dem, måske havde højskolebørnene båret navnene. I hvert fald: tendensen var tydelig nok — opkaldelse efter gammel skik så langt som det fordredes, derefter frihed til at vælge selv. Om valget var der da ingen tvivl. Faster Rebekka var historisk interesseret og en dyb religiøs natur. De fik tre piger. Den ældste blev døbt Eleonora Kristine. Den anden kom til at hedde Ingeborg. Det var en opkaldelse efter Ingeborg Hansen i Vallekilde, Triers ældste datter, som var elsket og forbilledlig som få iblandt gamle Vallekildeelever, og dem hørte faster Rebekka til. Den tredje datter fik navnene Marie Johanne. Det var opkaldelse efter begge bedstemødrene. Først historiens dybe personlighedsoplevelse, sidst slægtsforbindelsens nære sammenhæng, ind imellem det lyse Ingeborg, som sikkert indeholdt alt menneskeligt skønt, sådan som faster Rebekka erindrede og samlede det, hun havde oplevet på Vallekilde højskole i sommeren 1885; rimeligvis den lykkeligste sommer i hendes liv.

Den yngste søn, Rasmus, som var min far, blev gift med Marie

Jensen fra Kaastrup Holme ved Kalundborg. Hun var friskolelærerinde i nærheden af Vallekilde, han var højskolelærer oppe i Thy. De blev sammen højskolefolk, først på Mors, siden på Lolland og til sidst i Ry. Vi er eller kunne have været ni søskende, og vi fik på stribe nordiske navne: Ragnhild, Ejlif, (Eva), Gudrun, Solvejg, Frede, Tage, Herdis og Vagn. Jeg tror nok, mor bestemte alle navnene, men far godkendte dem uden al tvivl. Kun den allerførste gang gjorde han en anden mening gældende; det var da min ældste søster skulle have navn. Da ville far hun skulle hedde Johanne efter hans mor. Det ville mor ikke. Hun forkastede også Ragnhild Johanne. To navne syntes mor ikke om. Det havde mor selv, men hun brugte kun det ene, og hun syntes at et navn skulle være personligt og nyt for den som skulle bære det.

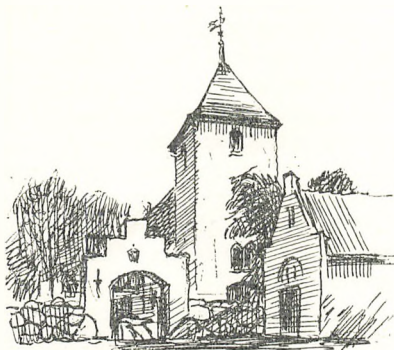
Der lå ikke nogen ringeagt deri og heller ingen mangel på svigerdatterlig kærlighed, men mor havde hørt og læst det, hun havde, og det kunne ikke lade være med at sætte sig spor. Hun havde mødt min far på Vallekilde højskole, og de havde oplevet det altsammen sammen, gennem digtningen og fortællingen, gennem sangen og historien; de havde oplevet det hele så levende og stærkt og følte sig så lykkeligt hjemme i det, at vi allesammen måtte have et navn fra den lykkelige nordiske menneskeverden. Ikke et navn der havde tilhørt en eller anden person, men et navn, der hørte hjemme her i Norden og havde en betydning, som man vidste noget om, eller kunne tænke sig til. Eller læse sig til. Det tror jeg, far gjorde. Han vidste i hvert fald nok, hvad navnene betød, og da vi var små, skrev han sange til os om det, som vore navne betød for ham. Desuden mødte vi navnene i historien og viserne — og virkeligheden, den var vi jo selv. Hverken apostle eller helgener belastede vores verden. Det eneste af navnene der ikke var nordisk var navnet Eva. Det klang så til gengæld af Paradis, og jeg tror sikkert, det var det, som mor havde syntes. Hun havde ingen tro på et syndefald, selv om hun naturligvis fortalte os om det, i hendes tanker var *livsgaven* nok, og syndere skulle helst tie stille, for hvorfor skulle man snakke om det? Da Eva døde som lille, lige som Vagn og Herdis, var Paradiset os meget nær. Alting var os nært. Også de nordiske navne vi bar. Sådant befolkede mor og far deres verden med børnenavne i tidens stil, det vil sige den stil, de havde mødt i det grundtvigske, og som indeholdt en del af deres menneskesyn.

Mor havde før fået lov at give navne; hun stammede selv fra et børnerigt hus. Det var ovre på Sjælland i årene mellem 1870—1890. Morfar hed Anders Jensen. Mormor hed Dorte Madsdatter. Deres børn fik de navne som passede dem, eet eller to som det nu kunne

falde, og som opkaldernavnet var kønt eller ej til; de blev kaldt med det navn, som morfar og mormor syntes var kønnet. Min mor kom til at hedde Bodil Marie efter mormors to søstre der døde som små, den ene efter den anden, de hed begge Bodil Marie. Derefter kom Jens Peter (farfar), Kirsten (mormor), Mads Peter (morfar), Mette Margrethe (farmor), Karen Sofie (moster), Jakob (særlig god mand langt ude i slægten), Anna Marie (hjemmedøbt hurtigt af morfar selv, da barnet ikke så ud til at kunne leve), Johannes (måske ubevidst i rækkefølgen: Peter, Jakob og Johannes, skønt hverken morfar eller mormor søgte til bibelen for at finde et navn til et af deres børn), Dagny, Helga og Rigmor. De tre sidste var født, efter at mor havde været på Vallekilde i sommeren 1886. Resultatet er tydeligt. Indtil det øjeblik gamle navne efter tidens og stedets og familiens skik. Men mor havde lyttet til det, der blev fortalt, og morfar og mormor gav frie hænder. De havde jo fundet på navne så tit, og de var selv med i det nye med friskoleliv og det grundtvigske syn.

Det kom til at gælde næsten hele familien. Mine fætre og kusiner på mødrene side bærer også et tydeligt navnepræg af nordisk historie og højskoleliv. Der var en frodig opfindsomhed indenfor området, kun to af fætrene bærer samme navn, og kun to af pigerne, og de er begge opkaldt efter en moster, som døde ganske ung. Min morfar, som fik 38 børnebørn, blev ikke opkaldt mere end to gange, min mormor aldrig, skønt hun var verdens muntreste mormor og sikkert også mest elskede mor.

Solvejg Bording.

Gør det nænsomt

Hvor det foregik og hvem personerne var, kan være ligemeget. Men historien er sand, og læren af den almenyldig. Derfor vil jeg lade den gå videre til eftertanke. Alle kommer vi nemlig i den samme situation. Som den ene part eller den anden. Eller måske mere rigtigt, først som den ene part, så som den anden.

En ældre mand havde overgivet sin ejendom til sin søn. De første år som forpagtning. Det var en god og veldreven ejendom. Den ældre havde været dygtig. Gennem de mange år, han havde haft ejendommen, var den forbedret betydeligt. Stuehuset var nyt, men så vidt var det ikke kommet med udbygningerne.

Den unge mand slægtede sin far på. Han var også dygtig, og han var opfyldt af planer om forbedringer både ude og inde. Men ved realiseringen af disse planer kom det til forskellige uenigheder med faderen, der jo endnu stod som ejer, og derfor skulle give tilladelse til større forandringer.

Således ville den unge gerne have lov til at lægge andet gulv i stalden. Der var stenbro, eller stenspikning, som man kalder det der på enen. Den skulle gerne erstattes med et mere praktisk cementgulv.

Den ældre vægrede sig ved at gå med til denne forandring, og i mange dage var der kulde mellem far og søn.

Så en dag mødtes de i stalden. Den ældre bragte emnet på bane. »Ja, så må du vel hellere se at få et andet gulv. — Det gamle her har ellers kostet mig megen sved. Det var det første, jeg lavede om, da jeg kom her. Da var der lerstampet gulv. — Jeg har selv hentet sandet, stenene er lagt i. Ja, og stenene hentede jeg rundt om, for det er pæne sten, kan du nok se, og hver af dem er vendt, så den glatte side er opad. Det tog lang tid at lave, for i de første år gik jeg jo ud på arbejde. — Nå, men det er jo så længe siden. — Hvor mange sække cement tror du, der skal bruges?«

Der gik nogle dage, inden den unge gik i gang med arbejdet.

Da han tog stenene op, lagde han mærke til deres form og den måde, hvorpå de var sat ned i sandet.

Udviklingen må gå sin gang, men overgangen fra gammelt til nyt kan være mere eller mindre lempelig.

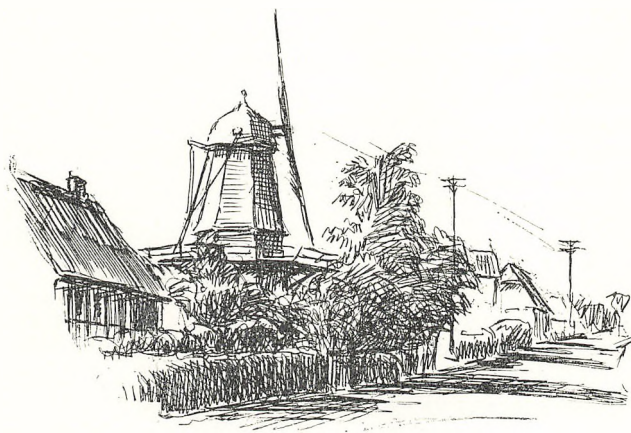
I en dansk film, der vises for tiden, ser vi, hvordan udviklingen medfører, at en kirkegård må sløjfes for at give plads til en parkeringsplads.

En buldozer gør arbejdet.

Kors, kranse, gravsten, jerngitre, træer, alt brøler den sammen i en stor dyng. Vil et træ ikke give sig ved første angreb, gentages dette, og til sidst må træet bøje sig.

Det sidste, der indfanges af den mægtige jernskovl, er et skilt. Herpå står der: Adgang for legende børn og anden uro forbydes.

K. Holm Pedersen.

Den kostbare tid

I sin bog »Fremtiden er allerede begyndt« fortæller Robert Jungk om en lærer ved et militærakademi i USA, der sluttede sin forelæsning med at formulere følgende kategoriske sætning om de nærmeste krav til mennesket: »Målt med mine nær forestående flyveopgaver er mennesket en fejlkonstruktion«. Eleverne forenklede i deres notater dette til: Mennesket er en fejlkonstruktion.

Man synes jo nok, man forstår Robert Jungk, når han siger, at det for ham virkede som blasfemi, at mennesket, som det er fra skaberens hånd, blev beskrevet som en slags udskudsvare. Men, siger han videre, de unge elever fik slet ikke den tanke, at det kunne virke gudsbespotteligt. De er allesammen vokset op i den faste overbevisning, at der ikke findes noget i verden, som ikke stadig kan forbedres af menneskehænder.

Men mennesket . . . en fejlkonstruktion, det er en alvorlig forenkling. Hvad gør os eventuelt til en fejlkonstruktion? Ja, både svarene og indvendingerne kunne blive mange. Hver eneste dag året rundt bliver vi bombarderet med påvirkninger, der er med til at skabe vor måde at være på, vores måde at tænke på, bliver medbestemmende for vore handlinger i en given situation. Kort sagt skaber vores personlighed.

Denne påvirkning kan vi få fra de mennesker, vi omgås, og det er nok en væsentlig påvirkning, vi får der. Derfor er det så betydningsfuldt, hvem vi omgås, det være sig i arbejde eller fritid, det er meget afgørende for, hvordan vi formes.

Lige så vigtigt som påvirkningen i arbejdet er påvirkningen i fritiden, og den er mangeartet. Det kan være påvirkningen i den forening, man er med i, påvirkningen fra kammerater, eller hvad vi lader os omgive af, påvirkning fra massemediernes (avisers, ugepresse, radio, film og fjernsyn). Altså en hel masse faktorer, hvoraf nogle skifter fra dag til dag. Nu er det ikke nemt at trække grænsen mellem den skadelige og opbyggende påvirkning, ikke at forveksle med det opbyggelige. Når det er svært, er det nødvendigt, at hver og en i sig selv har fået skabt muligheder for en dømmekraft, så man kan skelne. Denne dømmekraft skal vist helst oparbejdes i ens opvækst og ung-

domsår. Man skal ikke regne med, at den kommer af sig selv. Det kræver en personlig indsats.

Meget af det massemedierne frembringer er ren underholdning — tidsfordriv — og det er klart, at man så har brug for det, men faren er, at man ikke kommer længere end dertil. Et godt eksempel er fjernsynet. Der er mange meninger om det. Men vær dog taknemmelige for, at der er kommet så mange nye muligheder for at udvikle sig.

Nogen siger, at man bliver passiv af fjernsynskigning. Det kommer helt an på en selv, om det skal være tilfældet. Som med så mange andre ting gælder det, at man skal være aktiv både før, under og efter udsendelsen. Man skal ikke umiddelbart godtage alt, hvad man bliver præsenteret for. Hvis en fjernsynsudsendelse har været rigtig både hos producenten og modtageren, skal der rundt om i hjemmene være opstået diskussion om emnet, måske blot en diskussion i en selv. En tagen stilling for og imod. — Måtte vi bare lære at se og høre med vågen kritik og skepsis. For det er jo diskussionsstof fjernsynet bringer og ikke evige sandheder.

I dag, hvor det for mange er sådan, at arbejdet kun giver mulighed for en højest ensidig udvikling, da bør fritiden give adgang til udfoldelse af de evner og muligheder, som ikke kommer til deres ret under arbejdet...

Ingen anden generation har haft så megen tid til egen rådighed, som vi har og dog er folk så forjagede — og har ikke tid...

På tysk findes der et mundheld som siger, at Gud gav os tiden — om hastværk har han intet sagt. Ja, det kunne næsten stå som inskriptionen på et solur.

Men bruger vi vores tid rigtigt? Nøjes mange ikke med at prøve på at sætte hastværket lidt i system? Mange ser kun frem mod weekenderne og længes efter ferierne. De ferierende, burde da kunne få noget ud af tiden, men for de fleste er sommerferien vist egentlig en uvant kraftanstrengelse. Som der dog flyves og fares på denne årsens tid. Som der køres mange kilometer pr. dag. Man skal helst fotografere uden for en halv snes seværdigheder pr. døgn helst flytte ud af et hotel og ind i et andet samme dag eller pakke teltet sammen og rejse det igen. Mange turisters rundtur minder om en baseball spillers vilde løb for at undgå at blive spillet ud. Om alt går godt er det dog et løb hjem.

Rigtig ferie kan man vist egentlig i vore dage kun have til søs eller på pælemuslingevis, fastsuget til et sted ved vandet — eller hjemme, når de andre er bortrejst.

For mange er selv det sikreste af alle dagligdags fænomener: Solopgangen blevet en ny og sjælden oplevelse. Det er blevet for megen ulejlighed, at skaffe sig den slags oplevelser udenfor ferierne. Natthimlen er for mange også en ferieoplevelse, skønt det er tilladt at bøje nakken hele året rundt. Men man ser for lidt af hvælvet fra en gade eller et vindue. Kig i vejret læser. Der er mere at se, end man kan nå selv på den længste rundtur. Og det er gratis.

Dog forstyrres det noget at man i tider som disse, aldrig kan være helt sikker på, om et stjernesked nu også er et stjernesked, før man i nogen tid har fulgt dets bane og af længden begrebet, om det i stedet er en satellit eller en forglemt raketdel. Affald i rummet . . .

Om folk ikke får noget ud af at rejse. Ja, troede vi ikke på det, ville vi ikke herfra arrangere ture, det kan være svært at svare på under et. Men for det første opdager folk, at der er en verden uden for Falster, de taler med andre landes mennesker og ser, at de har samme interesser og samme problemer. Alene derved fremmes en mellemfolkelig forståelse, som jeg tror har en værdi, der langt overstiger de rent geografiske oplevelser. Dernæst udvider mange deres kundskabsmæssige horisont. Når de kommer hjem, sætter de sig til at lære sprog, læse om de steder, de har været om det pågældende lands kultur og erhvervsforhold. Der er folk, der bliver ved med at tage på samme tur flere gange, fordi de gerne vil finde ud af mere om landet og dets befolkning. Så er det også af betydning, at de fleste, der har været i udlandet et stykke tid, er glade for at komme hjem igen, fordi de har fået øjnene op for, at de trods alt har det bedst hjemme.

Hvis I får mulighederne, så brug dem! Find jer selv og vær jer selv. I må altså ikke bruge fritiden bare som fritid, et uskyldigt afløb for ubrugte kræfter, men brug den som jeres snart eneste chance for at skabe noget bedre. Derfor lige meget hvad I har med at gøre: Vær aktive! Læser I en bog — arbejder i en forening — ser fjernsyn — hører radio — rejser, vær kritiske på den rigtige måde. Vis, at I ikke er en fejlkonstruktion.

J. P. S.

De bedste hilsener med ønsket om en god jul og et godt nytår sendes til alle årsskriftets læsere.

Tove og Jens Peter Sørensen,
Anne og Lars.

Årets gang

I det år der er gået, begyndte begge holdene efter de nye begyndelses-tider, juli og december. Forandringen er slået an. Derom kan der ikke være tvivl. Aldrig tidligere har vi måttet melde fuldt hus så tidligt. Vi er glade for dette. Dog må vi erkende, at der bliver færre og færre elever, der har været ude og have plads, inden de kommer på skole. Den modenhed og tilvænning til andre forhold end hjemmets, som arbejdet blandt fremmede giver, er der flere og flere der savner. Det bliver da skolens opgave at modne og tilvænne i endnu højere grad end tidligere. Det kan ellers tit være svært nok. Forkælelse og for-pylrethed er gode tiders følgesvend. Meget tyder på, at vi endnu ikke har lært at leve rigtigt i disse gode tider, som lader til stadig skal blive bedre.

At 8. og 9. klasse rykker frem, mærker vi tydeligt. Mere end halv-delen af vore elever har gået i disse klasser. Og de to skoleformer, 8. og 9. klasserne og efterskolen, supplerer hinanden på en udmærket måde.

Vinterskolen startede den 2. december. Denne begyndelsesdato pas-sede mange ganske udmærket. Så er roetiden så godt som ovre, og så er der tid til at tage på skole. Langt over halvdelen af vore vinter-elever kommer stadig fra landbohjem. En anke mod at begynde det nævnte tidspunkt har været, at der så kun er tre uger til jul. Når man lige er kommet godt i gang, skal der holdes ferie. Men jeg må sige, vi mærkede ikke nogen ulempe desangående. Optakten til jul er måske ikke det dårligste, man kan arbejde sig sammen i.

Som sædvanlig havde vi julemøde. Og på sædvanlig måde. Pastor Jensen, Nr. Ørslev, talte, Systofte-Eskilstrup sangkor sang, og første-lærer Christensen, tidligere Sdr. Alslev, læste op. Julepyntede borde og god stemning som I husker det fra tidligere år.

Midt i december holdt Landbrugets oplysnings- og konference-virksomhed møde på skolen en lørdag-søndag. Mødets emner kan sammenfattes under dette: Den nye tid for landbruget og de krav der dermed stilles til den enkelte landmand. Det var uhyre interessant at deltage og meget tankevækkende.

Et yndet hjørne

I år har vi ikke holdt »ferie« i oktober måned, og derfor var juleferien velkommen som ingensinde for os på skolen. Forstå det om I kan.

Som nævnt gik det meget godt med at komme i gang med arbejdet efter ferien. Til trods for den korte tid eleverne havde været på skolen, faldt de hurtigt ind i rytmen igen. Dertil skal siges om drengene den vinter, at det var et godt hold, der gik positivt ind for arbejdet. Et andet spørgsmål ved den nye kursustid fra december til maj var dette: Hvad med april måned? Ville landmændene være til at styre på skolebænken, når lærken begyndte at synge og solen skinnede. Vi fik det ikke rigtig besvaret. April klæder sig som bekendt meget forskelligt. I år var vejret netop på denne egn ikke særlig indbydende.

Ved månedsmødet i januar talte gdr. Niels Borup om sine oplevelser i Kenya. Gdr. Borup har arbejdet i dette land i flere år som plantagebestyrer. Det var interessant at høre om Kenyas problemer set indefra.

Fastelavnsmødet var egentlig en videreførelse af de spørgsmål, der blev rejst på mødet i december, landbrugets problemer i dag. Kon-

Volley-ball

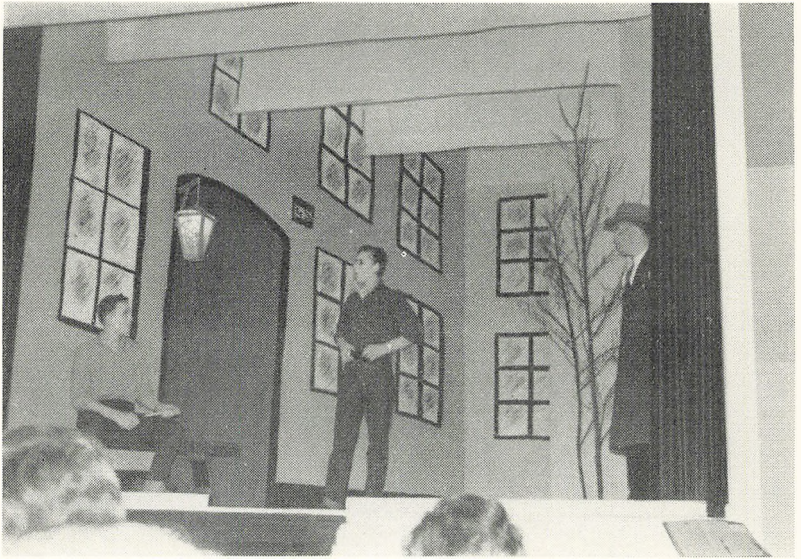
sulent Poul Brøndsted talte om landbrugsorganisationernes strukturændring som helhed, medens direktør Sigurd Madsen uddybede de specielle forhold for mejeribruget.

Højskolelærer Ricard Andersen, Askov, skulle have talt i marts, men blev forhindret, hvorfor jeg talte. Jeg prøvede på at uddybe emnet: »Den moderne roman«.

Ved det sidste månedsmøde talte stiftamtmand Lundsteen om Grønland. Det var meget interessant. Det er tydeligt, at den tidligere landshøvding har efterladt en del af sit hjerte i dette vældige land. Og han formåede at overføre noget af sin hengivenhed for landet til sine tilhørere. Samme aften underholdt eleverne. Det der opførtes, kaldt vi »Døgnet rundt«. Det var en fin underholdning, tør jeg nok sige.

I januar og april havde vi elevsammenkomsterne. Mejeribrugskonsulent Arne Andersen fortalte ved det første om sit arbejde for F. A. O. i Sydamerika. Ved det sidste var der premiere på »Døgnet rundt«. Begge aftener sluttede som sædvanlig med dans.

På nogle af vore onsdagsaftener havde vi også besøg udefra. Jeg kan således nævne konsulent Ernst R. Nielsen, Karise, der fortalte og viste lysbilleder fra et besøg i Østtyskland, og landmand Erik Beg-

Fra »Døgnet rundt«

trup, Lundby, der på samme måde berettede om sine oplevelser og indtryk fra et studieophold i U. S. A. Vi trænger alle til oplysning fra såvel øst som vest.

Ind imellem disse arrangementer forløb dagene efter de sædvanlige retningslinier. Lærerstaben var den samme og fagdelingen mellem lærerne nogenlunde uændret i forhold til året forud.

Dog var der noget nyt, og der kan endda siges, noget væsentlig nyt. Prøverne i skriftlig dansk og regning. 11 fra vinterholdet meldte sig hertil. Det er noget helt nyt, vi her er begyndt med. Ikke alene for denne skole, men for efterskolen som helhed. Det er kun ganske få af de ca. 110 efterskoler her i landet, der har prøvet noget sådant.

I en selvstændig artikel andetsteds i årsskriftet, vil jeg gøre nærmere rede for hele dette problem.

Efter drengenes afrejse til maj var der hele to måneder uden elever. Det er lang tid, og man må undres over, hvor tiden blev af. Men udover selve undervisningen er der jo et og andet at beskæftige sig med både ude og inde. Dette fik tiden til at gå hurtigt.

Turen til Østrig, som Sørensen tilrettelagde, har Niels Stoffer omtalt længere omme.

Træerne vokser til

Tidspunktet for sommerskolens begyndelse, 8. juli, har vi endnu ikke rigtig vænnet os til. 3. maj var på en måde bedre. Forår og unge piger på skole er som dele af det samme billede. For skolefolk er den ene del ufuldkommen uden den anden.

Der kom 50 unge piger den 8. juli. Og forbavsende hurtig faldt vi ind i rytmen. De forskellige begyndervanskeligheder, der jo altid er, kom vi hurtig over.

Inga Kjær kom igen som lærerinde. Egentlig har hun ikke været væk, idet hun i vinter har haft kursusvirksomhed her i amtet. Der var den forandring i lærerstaben, at fru Sørensen overtog undervisningen i maskinskrivning.

Ret hurtigt fik vi det indtryk, at vi også ville blive glade for sommerholdet. Og det indtryk holdt sig.

Vi prøvede på at indføre mere selvstændighed i arbejdet. Det lykkedes vel ikke lige godt på alle områder, men vi blev dog bekræftet i troen på, at det er bestræbelser, der skal forfølges. Vi må stadig lægge erfaring på erfaring det ene år efter det andet, så vi kan komme vort mål nærmere dette, gennem udfoldelse af de iboende muligheder at

Mange kokke?

nå frem til en personlig udvikling, der kan tage kampen op mod de kræfter i vort samfund, der søger at fordumme menneskene.

Ved sommermødet talte Juul Andersen, Askov, om nye perspektiver i international politik, og Johannes Nielsen, Gerlev Gymnastikhøjskole, talte om Leonora Christina. Det var to særdeles fine foredrag, der vandt stor anerkendelse.

Efterårsmødets talere var skoleinspektør C. C. Kragh-Müller og undertegnede. Titlerne for de to foredrag var henholdsvis: »Hvad forstår man egentlig ved moderne opdragelse« og »Mennesket i en ny målsætning«.

Det var virkelig interessant at høre Kragh-Müller uddybe sit emne. Det kunne være fristende at gengive mange ting fra foredraget. Blandt andet omtaltes den forkerte opfattelse af ordet frihed, som desværre er al for almindelig. Det er blevet opfattet som frihed fra i stedet for som frihed til.

Elevmødet, som elevforeningens formand Viggo Jensen omtaler andetsteds, foregik den første søndag i september ligesom sidste år. Eleverne havde indøvet en underholdning efter samme mønster som de sidste år. »Tolv mand med posten«, var titlen. Der opførtes en

Her må vi ryge

række billeder opbygget efter H. C. Andersens eventyr af samme navn. Vi synes det er en god måde at lave underholdning på, så kommer alle med, og det tager ikke så lang tid at indøve.

Ligesom på vinterskolen var der også arrangementer udover den daglige timeplan.

Som led i undervisningen i boliglære var eleverne en eftermiddag i Nykøbing, hvor Inga Kjær havde truffet aftale om besøg i tre forretninger. Her blev der givet en grundig orientering om møbler, gardiner og tæpper. Det var vellykket. Desforuden foretog vi de sædvanlige besøg på Horreby mejeri, hos Nobel og på museet i Nykøbing. Vi er glade for, at vi stadig må komme disse steder. Som noget ud over det almindelige kan nævnes, at alle på skolen en aften i oktober var inviteret på besøg i Ulla Mortensens hjem på »Ankærgård« i Nr. Alslev. Ullas forældre tog meget gæstfrit imod hele styrken, og vi havde en hyggelig aften.

I en omtale som denne af årets gang, kan det måske synes, at de forskellige arrangementer, jeg har omtalt, er den væsentligste del af det der foregår. Men det er ikke rigtig. Hverdagen er det vigtigste. Det er i dens rolige og ensartede rytme udbyttet skal hentes, af hvil-

ken art dette så er. Det er også her indtrykkene af de enkelte elever og af holdene som helhed sætter sig. Ser vi tilbage på de to hold, der har været i dette år, er vi, der har arbejdet med dem, enige om, at det har været to gode hold. Man hører ofte sagt, at nutidens unge er så og så dårlige, og påstanden bliver måske belyst med eksempler, der nok kan stemme en pessimistisk. De unge på de to hold, jeg her omtaler, gør disse udtalelser til skamme. Der er grund til at være glad for det år, der er gået. To store elevhold, to gode elevhold, der efterlader en følelse af optimisme for fremtiden.

Vi siger alle, der har været med i arbejdet på skolen, tak for dette år.

Endelig vil vi gerne ønske alle årsskriftets læsere en god jul.

*Kirsten og Knud Holm Pedersen,
Charlotte og Jacob.*

Tyrol-turen

En tidlig morgen, søndag den 21. juni, stod vi, en flok forventningsfulde unge mennesker, rejseklare i Nakskov. Til trods for det tidlige tidspunkt så alle ud til at være usædvanlig friske og veloplagte. — Grunden? — Jo, foran os lå en 12 dages tur til udlandet.

Fra Nakskov gik turen til Spodsbjerg. Næppe var færgen i havn, før vi havde entret den ventende bus. Med den fortsatte vi over Langeland og Tåsinge til Fyn. Stemningen steg for hver kilometer, tiden fløj af sted, inden vi så os om, var Kruså passeret. Vi befandt os nu i det omstridte land Sydslesvig. Vi kørte gennem de fra Danmarkshistorien så velkendte byer Flensborg, Slesvig og Rendsborg. I Rendsborg havde vi en mærkelig oplevelse, vi kørte gennem en tunnel under Kielerkanalen. Vi undrede os over, at skibe i dette øjeblik måske sejlede ovenover os.

Langs vejen mod Hamborg så vi flere af de gamle danske milesten. Nye vejskilte, postkasser, andre bygningsformer og et fremmed sprog fortalte, at vi var kommet til Tyskland. Vi så og så, nye indtryk væltede ind — og flere og flere hoveder begyndte at nikke. Selvom vi ikke kom lige igennem Hamborg, fik vi et godt indtryk af den vældige by. Vi hørte, at der var næsten 2 mill. indbyggere, og mere end hundrede tusinde hamborgere mistede livet under krigen. Mere end halvdelen af alle husene havde været fuldstændig jævnet med jorden.

I Hamborg kørte vi op på autobanen — og nu gik det hurtigt sydpå. Vi kørte nu over Lüneburger Heide, og først på aftenen nåede vi Soltau, hvor vi skulle overnatte.

Vi gik straks igang med at rejse vore telte, og efter nogle bryderier fik vi dem rejst. Det var jo en campingtur, vi var på — og mange havde ikke prøvet at rejse telt og pumpe luftmadrasser op. Køkken-teltet var det første telt, der blev rejst, og snart bredte der sig en liflig duft af middagsmad. Middagen bestod af hønsekødssuppe, grøn-rærter med røde pølser. Ih, hvor det smagte os, vi var alligevel sultne. Inge, Gurli og Hanne stod for køkkenet, og de klarede det fint. Alle krøb vist ret tidligt i deres soveposer den aften, men der var meget, der endnu skulle drøftes, før der blev helt ro.

Næste morgen måtte vi tidligt op, selv om mange gerne ville have

sovet noget længere. Vi fik den besked, at vi ikke var ude at rejse for at sove — nej, vi skulle se og opleve noget. Ved morgenkaffen smurte vi os en god madpakke til midt på dagen, middagen fik vi om aftenen.

De efterfølgende dage var fulde af oplevelser, den ene større og smukkere end den anden.

Vi gjorde holdt i en vidunderlig gammel middelalderby, Rothenburg, hvis gamle bymur og smukke gamle huse i forening danner en særpræget, men smuk idyl. Byen ligger, som en hengemt perle tilsyneladende helt uberørt af de sidste 500 års udvikling — et syn så helt ubeskrivelig skønt og betagende.

Fra Rothenburg begav vi os videre sydpå. Det ene smukke landskab afløste det andet, og gennem bilruderne iagttog vi under stor opstandelse det første okseforspand. Dette er et eksempel på, hvor langt tilbage landbruget visse steder er.

På turen gennem Tyskland overnattede vi også i Oberammergau, som er verdenskendt for sine passionsskuespil. Her er husene rigt dekorerede med blomster og malerier. Var man morgenduelig, kunne man se et og andet sælsomt syn, da man der jager køerne gennem byens gader ud til græsgangene.

Syd for Oberammergau ligger Garmisch-Partenkirchen (Vinterolympiadebyen). Herfra var der ikke langt til den østrigske grænse, som vi passerede ved middagstid på fjerdedagen.

Ad snoede bjergveje kørte vi til den smukt beliggende by, Innsbruck, hovedstaden i Tyrol. Her så vi Hofkirke, hvor kejser Maximilians gravmonument — en stor marmorsarkofag stod omgivet af 18 store bronzestatuer. Vi var også inde og se Hofburg — der er sæde for Tyrols regering.

I Innsbruck fik vi også lejlighed til at opleve en rigtig tyroleraften med tyrolermusik og jodlen. De optrædende var selvfølgelig klædt i rigtige tyrolerdragter, det var en festlig og farverig aften.

Fra Innsbruck tog vi også med en svævebane op til Patscher-kopfel, der er 2248 m over havet. Der havde vi en pragtfuld udsigt ned over Innsbruck og Inndalen. Her oplevede vi lidt af storheden og stilheden, som man vist kun kan opleve i bjergene. Aldrig havde vi oplevet så mange skønne blomster i så stærke og rene farver. Alperoser var der overalt heroppe, det vrimlede med dem.

Vot næste mål var Zell am See, og her skulle teltene blive stående i tre nætter — campingpladsen lå lige ned til Zeller See, det var et hyggeligt sted, omgivet af høje bjerge. Vi havde fredag. Mange benyttede dagen til en rask travetur i bjergene, mens andre dasede ved søen.

Næste dag var vi på en heldagstur til Grossglockner, der er Østrigs

højeste bjerg 3798 m. Vi kørte på Grossglocknervejen — det var en fantastisk oplevelse og en imponerende vejbygningskunst. Vi kørte helt op til Franz Josepfs-Høje 2422 m, hvor vi havde en fin udsigt til Grossglockners ispansrede bjergvægge og de kæmpemæssige gletschere. Flere steder langs den moderne alpevej så vi rester af den gamle romervej. Den smukke udsigt kunne vi have nydt meget længere, men vi skulle nå campingpladsen, så vi måtte tage afsked med disse storslåede omgivelser.

Næste dag kørte vi til Hallein, hvor vi skulle se saltminerne. Vi tog med svævebane op på bjerget til Dürnberg, indgangen til saltminerne. Her foretog vi en rask omklædning, vi fik noget overtrækstøj på, hvorefter vi blev delt op i små hold med hver sin bjergværksfører og begav os ned i minegangene.

Når vi skulle brat nedad i bjerget fra en »etage« til den næste, rutede vi på dertil indrettede slidsker (en slags glidebane af træ — vi sad på vore haler, og de var slemt ophedede, især da vi havde gledet på den længste, som var 80 m lang. Det foregik under stor munterhed. Helt inde i bjerget kom vi til en underjordisk saltsø, hvor vi skulle sejle over. Her var illumineret, virkelig romantisk.

Minegangene var lange, og de snoede sig meget, vi kom helt ind under Tyskland. På en lille skinnevogn kørte vi i forrygende fart gennem en 2 km lang minegang ud i lyset igen, og det kan nok være vi missede med øjnene i det stærke sollys efter turen ned igennem bjerget.

Hermed var vor sidste dag i Østrig til ende, og vi passerede igen grænsen til Tyskland. På hjemturen kørte vi et langt stykke langs grænsen til Østtyskland; vi var ikke længere fra »Jerntæppet«, end vi kunne se de østtyske vagttårne. For det meste fulgte vi de moderne, men noget ensformige motorveje. Foran og bagved os lå autobanen, som et bevis på vor tids høje tekniske udvikling, men kastede vi et blik til siderne, gav synet af de gamle landsbyer os en følelse af, at vi var sat adskillige år tilbage i tiden.

Indtil da var turen gået planmæssigt, men nu blev vi lidt forsinkede af et lille motorstop. Vi nåede dog frem til Hamborg på turens sidste aften, selv om det blev halvsent, så den aften benyttede vi til hyggeaften på campingpladsen.

Snart var vi atter på de hjemlige græsgange, og på »Den gamle Grænsekro« sluttede vi af med en dejlig middag, en god dansk bøf og uhm — kartofler dem havde vi ikke smagt nu i 12 dage.

Vi tog afsked med hinanden, og vi var alle enige om, at det havde været en dejlig og minderig tur, som vi aldrig vil glemme.

Niels Stoffer.

Prøver i efterskolen

Når efterskolefolk kommer sammen i disse år, er der et emne, der bliver diskuteret meget voldsomt. Det er indførelse af prøver i efterskolen.

Ellers fornuftige folk har brugt meget hårde ord mod anderledes tænkende kolleger. Foreløbig er en skole gået ud af efterskolernes række for at følge den vej, den synes er den rigtige.

Problemet er opstået efter, at folkeskolen er udbygget med 8. og 9. klasser, og der efter 9. klasse er givet eleverne lejlighed til at deltage i en statskontrolleret prøve. Det er naturligt, at efterskolerne og 8.-9. klasserne vil blive sammenlignet. Og spørgsmålet er da, skal de elever, der søger ungdoms- og efterskolerne også have lejlighed til at indstille sig til en prøve, der svarer til den statskontrollerede efter 9. klasse.

Herom er striden.

De, der går imod, hævder, at indførelsen af prøven vil føre til, at efterskolen i så fald fuldstændig må ændre målsætning. Fra at stile mod det almentdannende, mod det hele menneske, vil man ved at indføre prøver rangere ind på det spor, der kun fører til kundskaber, effektivitet og eksamenspaceri. Med andre ord, i stedet for at dæmme op for noget, der er en stor fare i vor tid, gør man fælles sag med det forkerte.

Fortalerne for prøver mener ikke, faren er så stor. Disse mener, at ungdoms- og efterskolernes gamle målsætning udmærket kan holdes med indførelsen af prøver, når dette sker under den rette form. Man hævder tillige, at man ved ikke at indføre prøver vil svigte de unge, der vil ind i et erhverv, der kræver en dokumentation for færdigheder i skolekundskaber.

Enhver, der arbejder i de frie ungdoms- og efterskoler må tage standpunkt i denne sag. Her vil jeg gerne prøve at gøre rede for min stillingtagen.

Der er virkelig en fare ved at indføre prøver i efterskolen. Grebet forkert an, kan dette meget vel komme til at gå ud over den målsætning, som jeg tror næsten alle efterskolefolk er enige om. På den anden side, mener jeg ikke, vi bare kan gå uden om som katten om

den varme grød. Hvis vi kategorisk tager afstand fra prøver, udelukker vi en del unge fra de værdier, vi jo er overbeviste om, vore skoler kan bringe.

Jeg tror, det er muligt at finde en form for prøver, så den gamle målsætning kan holdes. Ja, endda sådan, at prøverne, sammen med alt andet, der foregår på vore skoler, kommer til at virke som et middel til at nå det, vi stræber efter.

Her på skolen har vi, sammen med 5-6 andre efterskoler, indført en form for prøver. I første omgang som forsøg, netop for at undersøge, hvordan virkningen af disse meget omtalte prøver er på såvel elever som lærere. Vi tilbyder eleverne at deltage i prøver i skriftlig dansk og skriftlig regning. Nærmere anført en orddiktat, en referatstil, tekstregning og talbehandling. Sværhedsgraden er som til prøven efter 9. klasse. Sidste vinter fik eleverne dette tilbud, og 11 meldte sig. Det hold, vi nu har, har fået det samme tilbud. Endnu ved vi ikke, hvor mange der vil benytte sig deraf. Vi har ikke talt om det siden den første aften, de var her på skolen.

Denne form for prøver er ikke som 9. classes prøve. Og det mener jeg heller ikke den skal være. Alligevel er den fyldestgørende. De udtalelser, skolen kan give efter mindst 5 måneders ophold og resultaterne af prøven, er de oplysninger enhver arbejdsgiver kan ønske sig.

Om den måde, vi har indført prøver på, er den endelige, er vel tvivlsomt. Men jeg tror retningslinierne må være, som de her anførte. Kun de såkaldte elementære fag skal med. Fortællefagene, også kaldet åndsfagene, skal holdes udenfor. En anden ting, der skal understreges tydeligt, er, at frivilligheden skal håndhæves.

Bliver dette retningslinien for prøver i efterskolen, vil disse ikke blive til skade, men til gavn.

På spørgsmålet, om prøverne så vil blive anerkendt udadtil i erhvervslivet, kommer vi til et andet kildent emne i debatten, skal prøverne være statskontrolleret? Ja eller nej til dette, er for mig uden principiel betydning. Men vi må sørge for, at prøverne bliver anerkendt, og da det er sikkert, de bliver det ved statskontrol. er jeg tilbøjelig til at mene, at det vil være bedst med en sådan.

Vi må huske på, at statskontrollens formål jo ikke er at kontrollere, hvordan der arbejdes hen mod prøven, men kun at sørge for, at prøvernes sværhedsgrad og bedømmelse bliver så ensartet som muligt landet over.

K. Holm Pedersen.

25-års jubilarer

40-års jubilarer

50-års jubilarerer

TAK

Fra en af de gamle elever fra 1923—24 skal her på deltagernes vegne, fra denne årgang, ved jubilæumsfesten den 5. september, lyde en tak til forstanderparret Holm Pedersen og hustru for den smukke fest. De gode timers samvær i vor gamle skole den dag, vil vi se tilbage på som et kært minde.

For os, der var elever i skolens højskoletid, kan det kun glæde at se den udvikling den har undergået siden da. Væksten i elevtallet er indflettet i vore gode ønsker for skolen i almindelighed og forstanderparret i særdeleshed. At livet, der skal leves der, må forme sig sådan, at det må blive til glæde for eleverne og for dem, der skal virke som lærere for de unge igennem årene.

Med venlig hilsen og glædelig jul.

Karl Larsen, Bækkeskov.

Skolens bestyrelse

Holger Hansen, Nr. Ørslev pr. Nykøbing F. (formand).
Harald Ellehave, Bruserup pr. Marrebæk.
Arne Vest Hansen, Ulslev pr. Sdr. Ørslev.
Jes Kimer, Hullebæk pr. Nykøbing F.
Helge Larsen, Vålse pr. Nr. Alslev.
Valdemar Larsen, Oustrup pr. Eskilstrup.
Bernhard Olsen, Vignæs pr. Guldborg.
Karen Riisager, Nr. Ørslev pr. Egebjerg.
Gudrun Egebæk Sørensen, Bøtø pr. Væggerløse.
Hakon Winther, Radsted pr. Saxkøbing.
Svend Aage, Aastrup pr. Stubbekøbing.

Elevforeningen

Igen i år havde vi noget nyt i tilknytning til elevmødet.

Selve elevmødet var igen i år den første søndag i september, men i år prøvede vi noget nyt med jubilarerne. Vi havde i år inviteret 25-, 40- og 50-års jubilarer og mente derfor, det blev for meget at holde det hele om søndagen.

Vi inviterede derfor alle jubilarerne til kl. 13 lørdagen før; de havde så hele eftermiddagen til at tale sammen i og bese skolen, hvilket jeg tror alle var glade for.

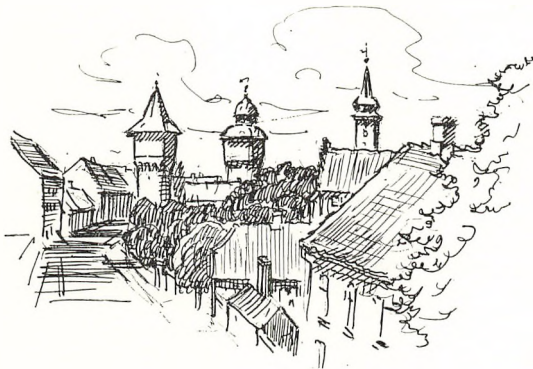
Programmet for elevmødet var i år det samme som tidligere år.

Taleren ved elevmødet var redaktør Jørgen Wolff, Rødby, som talte over emnet »velfærdsstaten«.

Nyvalg til bestyrelsen var følgende: Birgit Bonde, Inge Larsen, Jørn Farø og Viggo Kimer. Øvrige bestyrelse er følgende: Edith Petersen, Hans Brandt og Viggo Jensen.

Elevforeningen sender alle gamle elever de bedste hilsener med ønsket om en glædelig jul og et godt nytår.

Viggo Jensen.

Nyt fra gamle elever

Sommeren 1959

Hallo piger!

Hermed et par oplysninger. Det var, hvad jeg kunne skrabe sammen.
Anni Andersen er kommet ud at sejle som radiotelegrafist.
Anni Marie Andersen er altmuligmand hjemme på gården.
Grethe Christensen passer stadigvæk børn i en børnehave i København.
Anne Marie Frederiksen, som hun nu hedder, bor stadigvæk i Næstved.
Aase Hansen er hos O. Nielsen og Dehn, men vil finde sig noget nyt.
Jette Hemmingsen har 1½ år tilbage som damefrisør i Horbelev.
Ida Jensen er på børnehospitalet i Vordingborg.
Eva Larsen smører brød inde på Langeliniepavilloncn. Fodbold ser hun endnu.
Karen Larsen er på børnehjemmet »Kastaniegården« på Sjælland.
Birgit Møller er efter sigende kommet til Amerika. Det er nu langt væk.
Annelise Jacobsen har også fået et andet efternavn. Er i »Cleo« endnu.
Anni Jensen, Systofte skulle også være blevet gift.
Inger Madsen har ikke været klogere end de andre, hun er også gift.
Ester »Basse« Hemmingsen er blevet gift og bor i Riserup.
Jeg selv er kommet hjem. Er blevet forlovet.

Det var alt. Til slut ønskes alle kendte en god jul samt et godt nytår fra sommerpigerne 1959.

Med venlig hilsen

Birgit Bonde, Virket pr. Eskilstrup.

Sommerpigerne 1960

Lase Jørgensen er i huset i Saksøbing. Du skal have tak for alle dine oplysninger Aase.

Hanne Jørgensen er blevet gift.

Birthe Klitmøller er blevet gift.

Rita Rytter er blevet gift.

Lase Madsen er blevet gift.

Solveig Jensen er blevet gift.

Alice Petersen, Hjælm, er blevet gift.

Ellis Arildsen er i Jylland.

Kirsten Hansen er i forretning i Saksøbing.

Agnete Olsen er gift.

Kirsten Olsen er sygemedhjælper på Maribo sygehus.

Kirsten Svensson er færdig med sin uddannelse 1. oktober og skal i forretning i Nykøbing F.

Inger er i forretning i Stubbekøbing og har et år tilbage.

Lise er barneplejerske i København.

Anni Ottesen er i Irma i Maribo.

Daisy er ekspeditrice i Daells Varchus.

Det er ikke mange der har skrevet i år, og da jeg ikke selv har haft tid til at skrive rundt, fordi jeg er på sygeplejerskole på Bornholm, er det kun blevet til en lille liste. Jeg sender mange hilsener til alle samt forstanderparret.

Med venlig hilsen

Anni Hansen, Systofte pr. Nykøbing F.

Sommeren 1961

Kære alle!

Ja, så er det tiden igen, hvor jeg skulle have hørt fra jer, men det bliver desværre sløjere med det.

Merete Rasmussen er barneplejeelev på Kjellerup spædebørnshjem.

Karen Reiths er stadig hos dyrlægen i Saksøbing og bliver i vinter med.

Birthe Pedersen er i huset i Saksøbing.

Lillian fra Holbæk er blevet gift og bor i Slagslunde.

Ellis er stadig på tæppefabriken i Guldborg.

Solveig Arildsen er kommet ud på Thor-Vask i Nykøbing F.

Anne Merete Nielsen er færdig på handelsskolen og skal vist nok i lære.

Jette Hansen er sygemedhjælper på Nykøbing sygehus.

Jytte Baltzer arbejder på Anglomag i Nivaa, og hun er blevet forlovet.

Judith er gift og har en yndig lille pige, men arbejder på dessertosteriet i Vålse.

Jeg selv er vikar på Vordingborg central, men flytter snart til København, så min adresse er derfor usikker, men brevene kan sendes til Vålse central pr. Nr. Alslev.

Venlig hilsen

Hanne Wiid.

Vinterholdet 1961—62

Jens Jørgen Arildsen har været på Næsgård. Er nu på en gård i Herritslev.

Til maj rejser han til Canada.

Erik Bom er hos Ernst Hemmingsen i Marrebæk. Skal muligvis på højskole til vinter.

Andreas er, såvidt jeg ved, stadig i Schweitz.
Steen Cappelen sejler som koksmath ved Gedser.
Benny bliver måske hos Frede Bom, Egense i vinter.
Eggert er stadig i lære som smed på Nykøbing Sukkerfabrik.
Ingmar er tjenerelev på Industrihotellet.
Ib fortsætter vel på Schillers maskinfabrik.
Steen Schmidt er flyver-konstabel på raketbasen, Tune. Han skal være radar-
tekniker.
Erik Hermansen har været på »Fuglsang«, ved endnu ikke, hvad han skal
i vinter.
Søren springer soldat i Vordingborg. Kom ind i maj.
Helge har været hjemme i sommer. Skal til Bornholm som soldat til maj.
Jørgen Jørgensen har tjent ved Holbæk i sommer. Skal hjem til vinter.
Carl Koppelgaard har været forkarl på Paarupgaard, og venter nu på at
skulle i trøjen til januar.
Jess håber at tage realeksamen til næste år og skal derefter i lære som radio-
tekniker på TO-R fabriken.
Palle Lehrmand er stadig i Tingsted købmandshandel.
Henning Lundh er i smedelære i Gedesby.
Carl Georg er reservepostbud i København.
Villy er i mekanikerlære hos sin far.
Erik Nielsen tjener hos Myssen, Frejlev, og ved ikke, om han skal være der
i vinter.
Carl Vestergaard venter på at skulle ind som soldat.
Jørgen Nielsen er glad for at være i lære på Nilssons maskinfabrik i Vester
Kippinge.
Per Askø er stadigvæk i Lillebrænde brugsforening.
Arne Pedersen er på »Jomfruens Ege«. Skal til Canada til maj.
Teddy er stadigvæk hjemme og hjælper sin far.
Gert fortsætter i Sdr. Taastrup til marts, hvor han skal til Næstved som
husar.
Jørgen Radby er i købmandslære i Sakskøbing.
Erik Rasmussen er karl på »Erikspryd« i Herritslev. Skal muligvis hjem igen.
Poul har været hjemme og skal ud til november.
Kurt skal ud og tjene til vinter.
Niels er soldat i Vordingborg.
Glyn kom til Sjælsmark som soldat nu til november.
Hartvig tjener hos Chr. Bjerregaard, Elkenøre.
Torben Paaske regner med at komme ind som soldat nu til november.
Erik Tærsker har tjent i Sønderjylland i sommer.
Palle Tærsker er på »Gedsergaard«.
Per Fischer Jensen er i bagerlære hos Thal Jensen, Nykøbing F.
Rene er i lære ved kontorlaget i København og bor på et lærlingekollegium.
Palle Terkelsen er i smedelære.
Jens Truelsen er landmand. Er vistnok hjemme.
Jeg er selv FN-soldat i Gaza.

I skal have mange tak for alle brevene! Husk at skrive igen til næste år.

Til slut vil jeg ønske hele holdet samt lærere og nuværende elever på skolen
en rigtig glædelig jul og et godt nyt år!

Jørn Farø.

Sommeren 1962

Elisabeth Larsen er endnu på »Sædingegård«, men skal til november på »Engelsholm Folkehøjskole og Håndarbejdsskole« i 8 måneder. Skolen ligger i Jylland.

Hanne Ottosen er på Færggården i Guldborg.

Rigmor Jensen er endnu på savværket i Nysted.

Conny Madsen er henholdsvis på Søholt slot og i København. Hun er barnepige til skuespillerinde Susanne Becks lille dreng.

Anni Wennerberg er kokkepige på et børnehjem ved Roskilde.

Anni Christensen arbejder på Nobel i Nykøbing F.

Karin er hjemme nu for tiden.

Birgit Rasmussen er begyndt som barneplejerske i København. Hun er vældig glad for at have med de små børn at gøre.

Kirsten Hilt er stuepige på »Ny Kirstineberg«.

Jane Mortensen er stuepige på Ålholm slot nu, men rejser til november. Til februar skal hun begynde på sygeplejerskeforskolle.

Karen-Margrethe er ligeledes på Ålholm slot, men rejser også. Hvorhen ved jeg ikke.

Hanne Rasmussen er kontorelev i Husmandsforeningernes husdyrsbrug. Hun bor hjemme.

Yrsa Hansen er endnu hos købmanden i Guldborg.

Ulla Bach S. sidder stadigvæk på kontor hos sin far.

Gunna er i huset på fabriken »Panorama«.

Bente Hansen er stadig på kontoret i Nysted, men til forandring har hun fået ny chef.

Ketty Christiansen er i Thyborøn og bliver sikkert deroppe.

Anne-Marie »Tut« arbejder vistnok i »Importen« i Nykøbing F.

Bodil Lise er sygemedhjælper på Nykøbing sygehus.

Hanne-Lise Skytte er så vidt jeg ved på Ollerup i køkkenet.

Kirsten Elkjær er kontorelev på »Samodan« i Nykøbing F. Hun skal have mange tak, for hun var den eneste, som selv skrev til mig.

Jeg selv har været husholderske på en gård ved Horsens. Til vinter kommer jeg igen hjem til Sydhavsørerne.

De kærligste hilsener til alle og på gensyn. Hanne.

Vinteren 1962—63

Ole Kaj står i forretning i København.

Rene er på kontor i København.

Jens Oluf på »Bjæverskov« på Sjælland.

Hans Helge tjener på en gård i Horreby.

Egon er på en gård på Sjælland.

Karsten er hjemme.

Arne arbejder hos Karstens far.

Ejner Kruse er i Vålse på en gård.

Hans Christian er hjemme.

Philip arbejder på »Ny Kirstineberg«.

Jørgen Hansen er på »Gedsergård«.

Ole Hampe er mekanikerlærling i Nr. Alslev.

Piet er smedelærling i Nykøbing F.

Hans V. Enoch er hjemme.
Jørgen Andersen er soldat.
Henrik Hjort er på en gård i Kappel.
Hans H. Ringsing og Knud V. Jensen er elever på »Næsgård«.
Morten Olsen er soldat.
Søren Olesen er elev på »Fuglsang«.
Per Svendsen er elev på »Orupgård«.
Helge Lutjens og Flemming Mortensen er elever på »Brændte Ege«.
Erling Vangkilde er soldat.
Søren Ole Aalborg er hjemme.
Torben Larsen er i lære på en maskinfabrik i Hobro.
Hans adresse er: Randersvej 44, Hobro.
Varley er i bagerlære i Nysted.
Jeg er selv hos Arni Aalborg i Musse.
Det var meget få, der skrev til mig i år, jeg vil derfor opfordre jer til at
skrive næste år, så jeg kan få jer allesammen med.
Min adresse er: Bregninge pr. Kettinge.
Med venlig hilsen til jer alle fra Valdemar Hansen.

Sommerpigerne 1963

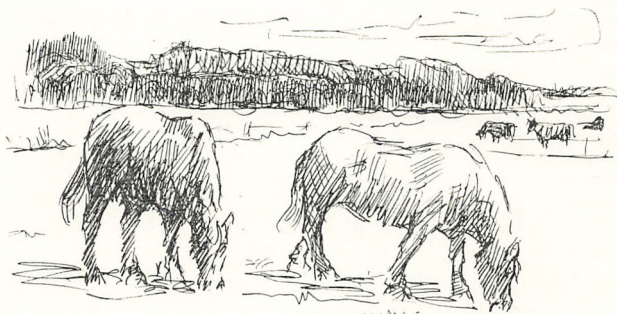
Bente Andersen er i huset i Vignæs.
Jonna Andersen er kommet i lære i en manufakturforretning i Nakskov.
Connie Carstensen er i huset i Nr. Alslev.
Bente Christensen er elev i »La Francé« blomsterforretning i Nykøbing F.
Gunnel Christiansen er i huset i Saksøbing.
Hanne Dunk er pige i huset på Rørbæk alderdomshjem.
Britta Hansen er også pige i huset på Rørbæk alderdomshjem.
Solveg Hansen er rejst til København og står i en bagerforretning.
Anna Holm er i huset i Nysted.
Jette Palmer er elev i Abed brugsforening.
Tove Jørgensen er også elev i en brugsforening, men i Fuglse.
Verna Larsen er elev i en manufakturforretning i Nr. Alslev.
Else Marie Larsen er på Østofte central.
Alice Levinski er i huset i Toreby.
Alfa Malmquist er barneplejeelev i Reikjavik.
Ingrid Møller er i huset på Fyn.
Inga Vestergård Nielsen prøver at lære noget mere på handelsskolen i
Nykøbing F.
Käte Olsen er i huset i Sundby.
Inge Pedersen er i huset i Bjernæs.
Jytte Pedersen er i huset i Nr. Alslev.
Laila Pedersen er elev i en brugforening ved Nakskov.
Bitten Rasmussen sidder på Vålsc central.
Anni Bonde Sørensen er i huset i Nr. Alslev.
Kirsten Tronier er kontorelev i Nakskov.
Lena Winter er i huset i Keldby på Møn.
Jeg selv er på kontor på Moltzau Line i Gedser.
Med venlig hilsen til jer alle på holdet. Rose Nielsen.
Min adresse er: Møllebakken 34, Nykøbing F.

Vinteren 1963—64

Arne Andersen bruger sine hestekræfter på Skørninge gods.
Lars Andersen er hjemme.
Lars Breitenstein tjener på »Lindegården«, Møen.
Jens Boye er også hjemme.
Per Buddike er i lære hos frisørmester Villy Mortensen.
Jonny Christiansen har i sommer arbejdet hos gdr. Ingvar Hansen, Meclse.
Gunnar Clausen og Knud Fredriksen er hjemme.
Finn Geertsen er i købmandslære i Stege.
Erik Hansen er hjemme.
Flemming B. Hansen har lykkelig overstået tømrernes forskole i Jylland og er nu begyndt hos sin mester i Stege.
Knud K. Hansen og Jørgen Ladevig har i sommer arbejdet hos gdr. Helge Henriksen, Elkenøre.
Lars P. Hansen er hjemme.
Bjarne Hansen har tilbragt sommeren hos fru gdr. Inger Ipsen.
Svend Erik Hansen tjener hos Lars Breitensteins moder.
Børge Jørgensen har været arbejdsdreng hos mekaniker Aksel Reiths, Nyk. F.
Bjarne Kruse og Jørgen Larsen er hjemme.
Norman Larsen har arbejdet hjemme som vognmandsmedhjælper.
Vagn Lollike er hos gdr. Folmer Piil, Horreby, og forbliver der vinteren over.
Åge Mortensen er foderelev på »Fuglsang«, Lolland.
Finn Nabe Nielsen er i mekanikerlære hos Ford i Nykøbing F.
Henning W. Nielsen tjener hos gdr. Jørgen Holm Hansen, Sdr. Vedby.
Per Bækgård Nielsen er hjemme.
Arne Petersen er i lære hos bagermester Hans C. Petersen, Stege.
Gert Petersen er i tømrerlære hos Johannes Hansen, Sortsø.
Thomas P. Petersen er hjemme.
Christian Radmer nyder naturen som skyttelev på »Gunnarslevholm«, Sjælland.
Erland Rasmussen er hjemme.
Svend Erik Spohr er også hjemme.
Jeg selv er i snedkerlære hos Villy Christiansen, Karleby.

Palle.

Til slut venlig hilsen til jer alle på holdet.

Elevforeningens regnskab

for året 1963-64

INDTÆGTER

Modtaget af Landbostandens Sparekasse	200,00
Entre ved elevmødet	490,00
Salg af årsskrifter	3.983,00
Rente i Andelsbanken	4,29
Rente i Landbostandens Sparckasse	35,94
Kassebeholdning den 1. september 1963	628,97
	<hr/>
	5.342,20

UDGIFTER

Trykning af årsskriftet	3.309,24
Prægning af årsskriftet	100,00
Udsendelse af årsskriftet	299,71
Musik ved elevmødet	180,00
Annoncer ved elevmødet	32,27
Tale, festtegn m. v. ved elevmødet	116,55
Indsat i banken	1.220,05
Indsat i sparekassen	35,94
Kassebeholdning den 31. august 1964	48,44
	<hr/>
	5.342,20

STATUS

Indestående i Andelsbanken	1.255,63
Indestående i Landbostandens Sparekasse	1.121,49
Indestående i Postgirokontoret	16,41
Kontant beholdning	48,44
	<hr/>
	2.441,97

ELEVFORTEGNELSE

Vinteren 1963—64

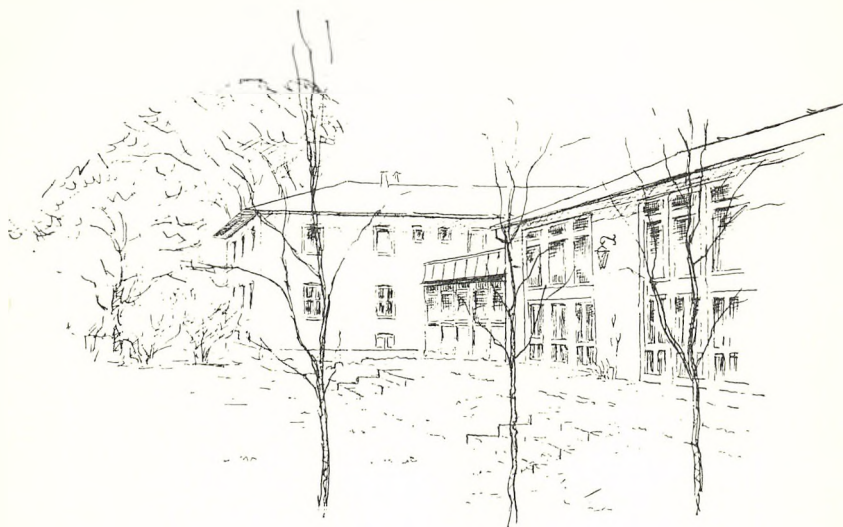
Arne Andersen, Alkestrup, Stubbekøbing.
Lars Andersen, Alkestrup, Stubbekøbing.
Jens Boye, Klodskov, Tingsted.
Lars Breitenstein, Tøvelde, Stege.
Carl Albert Bruhn, Hjelm, Grænge.
Lars Per Buddike, Eskilstrup.
Leo Bøsselykke, Riddertoft, Kappel.
Palle Christensen, Moseby, Horbelev.
Johny Finn Christiansen, Ulslev, Sdr. Ørslev.
Gunnar Clausen, Lidstrup, Nykøbing.
Knud Frederiksen, Sortsø, Stubbekøbing.
Finn Geertsen, Katedralsvej 76, Stege.
Bøje Hansen, Fuglse, Krønge.
Carl Ib Hansen, Grønnegård, Nakskov.
Erik Helge Hansen, Hjertebjerg, Stege.
Flemming Bork Hansen, Fanefjord, Askeby.
Helge Ib Hansen, Krenkerup, Sakskøbing.
Knud Ejner Kimer Hansen, Nr. Kirkeby, Nr. Alslev.
Lars Peter Hansen, Taarup, Stubbekøbing.
Svend Bjarne Hansen, Ø. Kippinge, Nr. Alslev.
Svend Erik Hansen, Nørreby, Femø.
Ole Henriksen, Neergaardsminde, Kappel.
Jens Ove Jensen, Lillebrænde, Stubbekøbing.
Henning Jensen, Vignæs, Guldborg.
Børge Egon Jørgensen, Sørup, Nykøbing.
Bjarne Kruse, Kjeldmosegaard, Sakskøbing.
Henning Larsen, Hjelm, Grænge.
Jørgen Ladevig, Tingsted.
Jørgen Preben Larsen, Vålse, Nr. Alslev.
Norman Larsen, Vignæs, Guldborg.
Vagn Lollike, Moseby, Horbelev.
Jørn Egon Madsen, Fuglse, Holeby.

Aage Mortensen, Herthadal, Nr. Alslev.
Ib Juul Mårtensson, Rosenvænget 7, Nakskov.
Finn Nabe-Nielsen, Aavej 13, Nykøbing.
Henning Vestergaard Nielsen, Grænge.
Knud Pries Nielsen, Skrivergaard, Landet.
Per Bækgaard Nielsen, Lerbæk, Askeby.
Leif Pilgaard Ottosen, Vindeholme, Kappel.
Erling Pedersen, Gundslev, Nr. Alslev.
Leif Pedersen, Skerne, Nr. Alslev.
Arne Steen Petersen, Vesterskov, Bogø.
Gert Helge Petersen, Brejninge, Horbelev.
Ole Poul Petersen, Lindevej 58, Saksøbing.
Thomas Plesner-Petersen, Øster Ulslev.
Christian Radmer, Alminde, Landet.
Erland Tage Rasmussen, Stangerup, Stubbekøbing.
Jørgen Herman Rasmussen, Rolighedsvvej, Eskilstrup.
Svend Erik Spøhr, Budsemærk, Borre.
Niels Stoffer, Toreby, Flintinge.
Jan Truelsen, Nr. Vedby, Nr. Alslev.

Sommeren 1964

Gurli Albrechtsen, V. Skørringe, pr. Ryde.
Birte Irene Andersen, Teestrup Kirkevej, Haslev.
Marianne Birte Andersen, Aaparken, Maribo.
Anne Boesen, Kettinge.
Kirsten Brandt, Majbølle, pr. Guldborg.
Connie Christensen, Maglebrænde, pr. Stubbekøbing.
Lona Christiansen, Klostergade 31, Maribo.
Kirsten Frederiksen, Fjelde, pr. Saksøbing.
Sara Frejlev, Hjelm, pr. Grænge.
Alice Hovmand Hansen, V. Ulslev pr. Ø. Ulslev.
Hanne Lundbæk Hansen, Tingsted, Nykøbing.
Rita Hilt, Grøndals Parkvej 2 B, København F.
Ella Jensen, »Skovgården«, Karleby.
Elna Jensen, »Skovgården«, Karleby.
Grethe Romme Jensen, Keldskov, Nykøbing.

Inger Elisabeth Jensen, Havnegade 20, Thyborøn.
Karina Palmer Jensen, Taars, Harpelunde.
Lida Jørgensen, Tingsted, Nykøbing.
Ellis Mortensen, Brejninge, Horbelev.
Lise Knør, Hjelm Kobbel, Stege.
Kirsten Kobbernagel, Nr. Vedby, Nr. Alslev.
Johanne Kristensen, Kløvervej 59, Haderslev.
Anne Kristoffersen, Eskilstrup.
Mariann Bjørk Larsen, Skørtinge Skov, Ryde.
Tove Larsen, Fuglse, Holeby.
Mary Lollike, Vestergade 47, Eskilstrup.
Birgit Lund, Aastrup, Stubbekøbing.
Mona Lund, Moseby, Horbelev.
Margit Jane Madsen, Sørup, Nørreballe.
Lis Mortensen, Errindlev.
Ulla Mortensen, »Ankærgård«, Nr. Alslev.
Anc Møller, Hillestrup, Sdr. Ørslev.
Birgit Nielsen, »Sparregård«, Bogø.
Ellis Nielsen, Maribovej 132, Nakskov.
Else Nielsen, Bruntofte, Nykøbing.
Hanne Nielsen, Vejleby, V. Tirsted.
Karna Nielsen, »Krageskov«, Harpelunde.
Ulla Nielsen, »Birkagergård«, Bogø.
Edith Pedersen, Slotsgade 28, Nykøbing.
Margit Pedersen, Ønslev, Eskilstrup.
Merethe Pedersen, Stubberup, Nykøbing.
Alice Petersen, Horbelev.
Marianne Petersen, Bogø by, Bogø.
Conni Rasmussen, Rolighedsvej, Eskilstrup.
Inge Skytte, Horreby, Karleby.
Emmy Stryg, Ravnse, Nr. Alslev.
Anni Staal, Sortsø, Stubbekøbing.
Bendte Sørensen, St. Løjtofte, Harpelunde st.
Margit Egelund Thomassen, Elmelunde, Stege.
Lise Lotte Aarkrogh, Lundby Sj.

MØDELISTE 1965

Månedsmøde	27. januar, kl. 19,30
Elevsammenkomst	3. februar, kl. 19,30
Landbrugsmøde	2. marts, kl. 14,00
Månedsmøde	21. marts, kl. 19,30
Elevsammenkomst	7. april, kl. 19,30
Månedsmøde	8. april, kl. 19,30
Afslutning	28. april, kl. 14,30
Åbningsmøde	8. juli, kl. 15,00
Sommermøde	25. juli, kl. 14,30
Elevmøde	5. september, kl. 14,30
Efterårsmøde	26. september, kl. 14,30
Afslutning	27. november, kl. 14,30
Åbningsmøde	2. december, kl. 15,00
Julemøde	15. december, kl. 19,30

Se også dagspressen, da ændringer kan blive nødvendige.

INDHOLD:

Chr. Richardt: Derfor kan vort øje glædes	3
A. Th. Geertsen: Hvad er denne brydningstime?	5
Solvejg Bording: Lidt navnehistorie fra nyere tid	9
K. Holm Pedersen: Gør det nænsomt	14
J. P. Sørensen: Den kostbare tid	16
K. Holm Pedersen: Årets gang	19
Niels Stoffer: Tyrol-turen	27
K. Holm Pedersen: Prøver i efterskolen	30
25-, 40- og 50 års jubilarer	32—33
Karl Larsen: Tak	33
Skolens bestyrelse	34
Viggo Jensen: Elevforeningen	34
Nyt fra gamle elever	35
Elevforeningens regnskab	41
Elevfortegnelse	42
Mødeliste 1965	45

Vignetterne er tegnet af maleren Th. Skeel-Ankersen.